

УДК 332.122:379.84

КОНЦЕПЦІЯ УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИМИ ЗОНАМИ

*Ю.Миронов
Львівський торговельно-
економічний університет*

Поширення спеціальних форм господарської діяльності, у тому числі створення спеціальних туристично-рекреаційних зон (СТРЗ) у нашій країні, здатне істотно активізувати інвестиційну діяльність в індустрії гостинності та спричинити динамічний розвиток національного туристичного ринку.

Спеціальні туристичні або ж спеціальні туристично-рекреаційні зони (СТРЗ) можна охарактеризувати як особливе територіально-господарське утворення, спрямоване на ефективне використання наявного природо-ресурсного потенціалу туризму та рекреації, для якого створюється особливий (пільговий) податковий, митний валютно-фінансовий режим діяльності суб'єктів підприємництва та порядок застосування і дії законодавства держави-господаря. Передумовою створення СТРЗ є багатий природний, рекреаційний та історико-культурний потенціал, метою – активізація рекреаційно-туристичної діяльності [2, с. 273].

Кожна країна, яка створює спеціальні економічні (туристично-рекреаційні) зони, певним чином регулює їх розвиток. Це необхідно для того, щоб забезпечити сприятливі умови як для іноземних, так і для національних економічних суб'єктів, а також для дотримання загальнодержавних інтересів. Державне регулювання розвитку спеціальних економічних зон в Україні здійснюється відповідно до Закону України «Про загальні засади створення спеціальних (вільних) економічних зон», згідно з яким для кожної вільної економічної зони приймають окремий закон [1].

Управління функціонуванням спеціальних туристично-рекреаційних зон повинно здійснюватися на двох рівнях: 1) державне регулювання розвитку СТРЗ; 2) керівництво безпосередньо на місці органом управління СТРЗ.

Головні завдання органу управління спеціальної туристично-рекреаційної зони – це сприяння прискореному впровадженню результатів наукових досліджень, комерціалізація наукових ідей і нових рекреаційних технологій, що своєю чергою підвищує ефективність витрат на індустрію відпочинку й оздоровлення в межах СТРЗ.

Спеціальні туристично-рекреаційні зони повинні впливати на розвиток економіки країни, з одного боку, шляхом підвищення кількості та якості здоров'я населення, а з другого – за рахунок збільшення прибутків туристичних підприємств, зростання податкових надходжень, а також підвищення ефективності витрат на оздоровлення шляхом упровадження ефективніших оздоровчих технологій, їх оптимізації та інтелектуалізації. Саме тому однією з основних ланок оздоровчої політики є організаційне вдосконалення в рекреаційних регіонах мережі наукових установ і вишів, які б забезпечували комплексне освоєння лікувальних природних ресурсів на основі технологічних інновацій, проведення підготовки і перепідготовки кадрів. Важливою для ефективного розвитку органів управління СТРЗ є також їхня матеріально-технічна оснащеність та інформаційне обслуговування, хоча головною умовою їх функціонування є організація управління [3, с. 11 – 12].

Для координації діяльності суб'єктів СТРЗ створюється відповідний орган господарського управління – базова організація СТРЗ із своєю штаб-квартирою. До структури управлінського органу повинна входити також науково-технологічна рада, створена при базовій організації. Контроль за дотриманням умов функціонування органу управління СТРЗ повинні здійснювати місцеві органи влади. В організації системи управління СТРЗ можуть поєднуватися дивізіонально-інноваційний та матричний типи структур.

Оздоровчі заклади та підприємства, які є суб'єктами СТРЗ, делегують свої повноваження базовій організації. Місцеві органи самоврядування мають право передавати в користування базовій організації СТРЗ на договірних засадах земельні ділянки, об'єкти інфраструктури тощо. Учасники СТРЗ повинні бути чітко визначені, з урахуванням їх спеціалізації, науково-технологічного рівня, місця розташування тощо.

Особливу увагу варто зосередити на формуванні фінансової, торгівельної, транспортної та інформаційної інфраструктури.

Йдеться про розвиток у регіоні мережі банківських відділень, страхових компаній, закладів сервісу, лізингових фірм, маркетингових і рекламних організацій, закладів патентного й юридичного захисту інтелектуальної власності, науково-технічної експертизи, видавничих організацій, закладів підготовки і перепідготовки кадрів, інформаційно-аналітичних центрів, різноманітних комунікаційних мереж.

Важливим завданням системи управління спеціальною туристично-рекреаційною зоною є залучення внутрішніх та іноземних інвестицій на підприємства СТРЗ, упровадження й висококваліфіковане обслуговування сучасного медичного обладнання, розроблення та експлуатація нових інформаційних технологій.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2673-12>.

2. Миронов Ю. Б. Теоретичні засади створення та функціонування спеціальних туристично-рекреаційних зон в Україні / Ю. Б. Миронов // Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 29 листопада 2016 р.). – Львів : Львівський інститут МАУП, 2016. – Ч. 1. – С. 272 – 276.

3. Одрехівський М. В. Валеологічні інноваційні центри: економічні проблеми створення та функціонування : монографія / М. В. Одрехівський. – Львів : Світ, 1997. – 144 с.